

TORAH OHR • PARSHAS VAYECHI • MAAMAR 5

ביאור על הנ"ל

Explication de ce qui précède

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

likuteitorah.com/fr/torah-ohr/vayechi/5/

1 ביאור על הנ"ל

Une explication de ce qui précède.

2 לבאר הדברים הנאמרים למעלה ע"פ חלילי כו'. הנה התורה נק' יין וחלב וכמו שכתוב ולכו שברו בלוא כסף ובלוא מחיר יין וחלב. ולהבין זה הנה צריך להבין ענין ב' בחי' אה"ר [אהבה רבה] ואה"ע [ואהבת עולם].

Pour expliquer les propos rapportés plus haut au sujet de [ce verset] « 'Hachlili », etc. : la Torah est appelée vin et lait, comme il est écrit : « Venez acheter sans argent et sans prix du vin et du lait. » Pour comprendre cela, il faut comprendre les deux niveaux que sont ahavah rabbah [grand amour] et ahavas olam [amour éternel].

אה"ר [אהבה רבה] היא הבאה מלמעלה אשר מאליה וממילא נפשו בוערת כתנור אש ואה"ע [ואהבת עולם] היא האהבה הבאה ע"י ההתבוננות ויש אהבה ג' הגדולה משניהם והיא הנקראת אהבה בתענוגים כו'.

Ahavah rabbah est [l'amour] qui vient d'en haut ; alors, spontanément et comme naturellement, son âme brûle comme une fournaise ardente. Ahavas olam est l'amour qui vient par la contemplation. Et il existe un troisième amour, supérieur à ces deux-là, que l'on appelle « ahavah betaanugim [amour dans les délices] », etc.

3 והנה ידוע שיש ד' שמות ע"ב [שם ע"ב] ס"ג [שם ס"ג] מ"ה [שם מ"ה] וב"ן [שם ב"ן]. והנה שם ב"ן [שם ב"ן] נפל בשבירה ושם מ"ה [שם מ"ה] הוא המברר.

Or, on sait qu'il existe quatre Noms : Av (72), Sag (63), Mah (45) et Ban (52). Le Nom Ban est tombé lors de la brisure [des réceptacles], et le Nom Mah est celui qui rectifie [ce qui est tombé].

ואמנם תחלה מברר מלי דאצי הנקראת שם ב"ן [שם ב"ן] את רפ"ה נצוצין שבבי"ע כו' ואח"כ נמשך שם מ"ה [שם מ"ה] לברר שנית כו'.

Cependant, tout d'abord, Mal'hout (souveraineté) du Monde d'Atsilout (Émanation), appelée le Nom Ban, rectifie les 288 étincelles qui se trouvent dans [les Mondes de] Béria, Yetsira et Assiya (Création, Formation et Action), etc. ; ensuite, le Nom Mah est attiré vers le bas pour rectifier une seconde fois, etc.

4 וביאור הדברים הנה נודע דמלי דאצי יורדת בכל לילה בבי"ע לברר בירורים. וכמ"ש בזוהר אלף טורין דאכלה בהמה רבה ושתית לון בגמיעא חדא כו'.

Voici l'explication de la chose : on sait que Mal'hout (souveraineté) du Monde d'Atsilout (Émanation) descend chaque nuit dans les mondes de Béria, Yetsira et Assiya afin d'y opérer des clarifications. Comme il est écrit dans le Zohar : « Mille montagnes qu'une grande bête dévore, et qu'elle boit d'une seule gorgée », etc.

פ"י בהמה בגי' [בגימטריא] ב"ן [שם ב"ן] והיינו מלי דאצי המבררת נצוצין דתהו. להיות שכאשר נפלו הנצוצין בבי"ע ובנוגה הם מעורבים טו"ר [טוב ורע] ואינם בבחי' אלהות ומלי דאצי מבררת אותם שיתהפכו להיות אלהות.

Explication : behemah (« bête ») a pour valeur numérique celle de Ban (52) ; il s'agit donc de Mal'hout d'Atsilout, qui affine les étincelles de Tohou (chaos). En effet, lorsque les étincelles sont tombées dans les mondes de Béria, Yetsira et Assiya, ainsi que dans nogah (la lueur), elles sont mêlées de bien et de mal et ne relèvent pas de la divinité ; Mal'hout d'Atsilout les affine afin qu'elles soient transformées et deviennent divines.

5 ולכן שם ב"ן [שם ב"ן] נק' אה"ע [אהבת עולם] כי עולם מלי העלם והיינו האהבה שנתגלית מההעלם. שקודם התפלה היתה בהעלם ואחר כך ע"י התפלה נתגלית

C'est pourquoi le Nom Ban est appelé ahavas olam [amour du monde], car olam [monde] vient du terme he'elem [occultation] ; c'est-à-dire l'amour qui se révèle à partir de l'occultation : avant la prière, il était occulté, puis, grâce à la prière, il se révèle.

ונמצא שאהבה זו היא באה מההתבוננות כו' וגם פ"י אהבת עולם שהתפעלות ואהבה זו נמשכת מבחינת העולם.

Il apparaît donc que cet amour vient de la contemplation, etc. Ahavas olam signifie aussi que cet éveil émotionnel et cet amour émanent du niveau du monde.

היינו כמו עד"מ האדם מתפעל להיות לו אהבה ע"י שרואה מופתים הפך הטבע כמו להפוך ממים לאש או מאש למים שיתהפך מהות אחד למהות אחר ע"י רואה גדולת ה' ית' ויגיע לו מזה אהבה לה'.

C'est-à-dire, à titre d'analogie, qu'une personne peut être émue et éprouver de l'amour en voyant des prodiges qui vont à l'encontre de la nature, comme de l'eau transformée en feu ou du feu en eau, de sorte qu'une essence se transforme en une autre ; elle voit alors la grandeur de D.ieu, béni soit-Il, et il lui vient de là un amour pour D.ieu.

6 ואהבה זו נק' אה"ע [אהבת עולם] שבאה ע"י סבה מבחי' העולם וכמו"כ [וכמו כן] למעלה הבירור נצוצות דשם ב"ן [שם ב"ן] שמברר בבי"ע נק' אה"ע [אהבת עולם] מפני שמבחי' עולם נברר להיות אלקות כו'.

Cet amour est appelé ahavas olam [amour du monde], car il provient d'une cause relevant du niveau du monde. De même, en haut, le raffinement des étincelles du Nom Ban, qui raffine dans le Monde de Béria (Création), le Monde de Yetsira (Formation) et le Monde d'Assiya (Action), est appelé ahavas olam, car, à partir du niveau du monde, [quelque chose] est raffiné pour devenir divin, etc.

משא"כ שם מ"ה [שם מ"ה] נק' אה"ר [אהבה רבה]. להיות ששם מ"ה [שם מ"ה] הוא בחי' אלקות בעצם (לא ממה שנתברר מבחי' עולם כמו שם ב"ן [שם ב"ן] שמברר בי"ע והם נכללים בו).

Il n'en va pas de même pour le Nom Mah, qui est appelé ahavah rabbah [grand amour], puisque le Nom Mah est la divinité par essence (et non ce qui a été raffiné à partir du niveau du monde, comme le Nom Ban, qui raffine le Monde de Béria, le Monde de Yetsira et le Monde d'Assiya, lesquels sont inclus en lui).

והיינו ע"י ההתהפכות מרע לטוב כנ"ל שנכלל בשם ב"ן [שם ב"ן] ולכך נק' אה"ע [אהבת עולם] כמו שאדם מתהפך ע"י מופתים כו' כנ"ל).

C'est-à-dire par la transformation du mal en bien, mentionnée plus haut, qui est incluse dans le Nom Ban ; c'est pourquoi elle est appelée ahavas olam, tout comme une personne est transformée par des miracles, etc., comme mentionné plus haut.)

והוא המברר שם ב"ן [שם ב"ן]. וה"ז [והרי זה] כדוגמת אה"ר [אהבה רבה]. דהנה ענין האה"ר [האהבה רבה] היא עד"מ האהבה אשר מאליו מתלהט שלכך נק' בלשון רבה. להיות שאה"ע [שאהבת עולם] הנה יש גם בזה לעומת זה.

Et c'est lui [le Nom Mah] qui raffine le Nom Ban. Cela ressemble à ahavah rabbah. En effet, ahavah rabbah est, par analogie, l'amour qui s'embrase de lui-même, d'où son appellation de « grand » (rabbah) ; car, dans l'ahavas olam, il existe également un « ceci opposé à cela ».

ולכך אנו רואים שאעפ"י [שאף על פי] שבעת התפלה הי' [היה] לו אהבה והיא אה"ע [אהבת עולם] מ"מ אח"כ עוסק במילי דעלמא מפני שיש זלעז"ז [זה לעומת זה] ששניהם הם בחי' עולם זה עולם וזה עולם כו'

C'est pourquoi nous voyons que, bien qu'au moment de la prière il ait éprouvé de l'amour, qui était ahavas olam, il s'occupe néanmoins ensuite des affaires du monde, car il existe un « ceci opposé à cela », puisque les deux relèvent du niveau du monde : ceci est le « monde », et cela est le « monde », etc.

משא"כ בחי' אה"ר [אהבה רבה] להיותה מניצוץ אלקות עצמו אין שם זלעז"ז [זה לעומת זה] כו'. וכמו"כ [וכמו כן] למעלה שם מ"ה [שם מ"ה] הוא אלקות שלא ע"י ברור. כמו האה"ר [האהבה רבה] שבאה מאיליה מלמעלה.

Il n'en va pas de même du niveau d'ahavah rabbah : puisqu'il provient de l'étincelle divine elle-même, il n'y a pas là de « ceci opposé à cela », etc. De même, en haut, le Nom Mah est une divinité qui ne résulte pas d'un raffinement, à l'image d'ahavah rabbah, qui vient d'elle-même d'en haut.

7 והנה עכ"ז [עם כל זה] הרי האה"ר [האהבה רבה] שנק' מ"ה [שם מ"ה] מתלבשת באה"ע [באהבת עולם] הנק' ב"ן [שם ב"ן] לברר ברור שני כו' אבל אהבה ג' והיא הנק' אהבה בתענוגים שהוא ענין שם ע"ב [שם ע"ב] אינה מתלבשת כלל לא באה"ר [באהבה רבה] ולא באה"ע [באהבת עולם] כו'.

Cependant, malgré tout cela, ahavah rabbah [amour abondant], appelée Mah, s'investit dans ahavas olam [amour éternel], appelée Ban, afin d'effectuer un second affinage, etc. Mais le troisième amour, appelé « amour dans les délices », qui relève du Nom Av, ne s'investit nullement ni dans ahavah rabbah ni dans ahavas olam, etc.

8 אך הנה המשכת שם ע"ב [שם ע"ב] אהבה בתענוגים. הוא כאשר נתחברו יחדיו אה"ר [אהבה רבה] ואה"ע [ואהבת עולם] שם מ"ה [שם מ"ה] ושם ב"ן [שם ב"ן] אזי ממשיכים גם שם ע"ב [שם ע"ב]. הגם שהוא גבוה משניהם כו'.

Cependant, la descente du Nom Av — l'amour dans les délices — a lieu lorsque ahavah rabbah [grand amour] et ahavas olam [amour éternel], le Nom Mah et le Nom Ban, s'unissent ; alors ils font également descendre le Nom Av, bien qu'il soit supérieur à l'un comme à l'autre, etc.

וביאור הדברים הנה ידוע שיש בכל עולם דאצי' ב"ע ע"ס [עשר ספירות] ועולמות והיכלות.

L'explication est la suivante : on sait que dans chacun des mondes — le Monde d'Atsilout (Émanation), le Monde de Béria (Création), le Monde de Yetsira (Formation) et le Monde d'Assiya (Action) — il y a dix Séfirot, ainsi que des mondes et des chambres (heichalos).

9 והנה ע"ס [עשר ספירות] הם הם אלקות שאינו צריך להתברר והיינו כענין שם מ"ה [שם מ"ה] כידוע. ועולמות והיכלות הם צריכים להתברר בכדי להתכלל בע"ס [בעשר ספירות] שהוא אלקות ממש.

Or, les dix Séfirot sont elles-mêmes la divinité et n'ont pas besoin d'être affinées ; c'est comme le Nom Mah, comme on le sait. Les mondes et les chambres, en revanche, doivent être affinés afin d'être intégrés aux dix Séfirot, qui sont véritablement la divinité.

והיינו ע"י הכירור דב"ן [דשם ב"ן] שנכללים בו הכירורים דעולמות והיכלות ואחר כך נמשך שם מ"ה [שם מ"ה] להתלבש בב"ן [בשם ב"ן] לברר שנית כו'. וזהו ענין יחוד הוי' אלהים שהם דו"נ [דכר ונוקבא] מ"ה [שם מ"ה] וב"ן [ושם ב"ן].

Cela se fait par l'affinement de Ban, dans lequel s'intègrent les éléments affinés des mondes et des chambres ; ensuite, le Nom Mah est attiré vers le bas pour s'investir dans Ban et affiner une seconde fois, etc. C'est là l'union des Noms Havaya et Elokim, qui correspondent au masculin et au féminin, Mah et Ban.

והנה כתיב זכר ונקבה בראם ויברך אתם כו' ומבואר בזהר הטעם דקוב"ה [דקודשא בריך הוא] לא שרי באתר פגימא אלא באתר שלימא כו'.

Or, il est écrit : « Mâle et femelle, Il les créa, et Il les bénit », etc. La raison en est expliquée dans le Zohar : le Saint béni soit-Il ne réside pas dans un lieu imparfait, mais seulement dans un lieu complet, etc.

והענין מפני שכאשר מתכללים ב' בחינות דו"נ [דכר ונוקבא] ע"כ מעוררים בחינת הגבוה מערך שניהם (וכענין החופה שנכנסים [שנכנסים] בו חתן וכלה להיות שבאים שניהם דו"נ [דכר ונוקבא] ע"כ בא שם הגילוי גם מבחי' מקיפים כו').

Le point est que, lorsque deux niveaux, le masculin et le féminin, s'intègrent l'un à l'autre, ils éveillent ainsi un niveau supérieur, qui dépasse la mesure de l'un comme de l'autre (comme dans le cas de la houppe, où entrent le marié et la mariée : puisqu'ils viennent tous deux, masculin et féminin, [là], la révélation qui s'y manifeste provient aussi du niveau des [lumières] enveloppantes (makifim), etc.).

והיינו ע"י שכאשר שם ב"ן [שם ב"ן] מברר ב"ע ואז מעלה אותם מ"ן [מ"ן נוקבין] לשם מ"ה [שם מ"ה] והוא נמשך לברר כו'.

Cela se fait lorsque le Nom Ban affine le Monde de Béria (Création), le Monde de Yetsira (Formation) et le Monde d'Assiya (Action) ; il les élève alors comme mayin nukvin (« eaux féminines ») vers le Nom Mah, et celui-ci [Mah] est attiré vers le bas afin d'affiner, etc.

ואח"כ כששניהם מתלבשים זה בזה בחי' יחוד הוי"ה אלהים אזי נמשך גם שם ע"ב [שם ע"ב] הנק' אהבה בתענוגים.

Ensuite, lorsque tous deux s'investissent l'un dans l'autre, dans l'aspect de l'union de Havaya [et] Elokim, le Nom Av, appelé « amour dans les délices », est lui aussi attiré vers le bas.

וזהו זכר ונקבה בראם. היינו דכר שם מ"ה [שם מ"ה] ונוק' [ונוקבא] שם ב"ן [שם ב"ן] ואזי ויברך אתם המשכת החכמה שם ע"ב [שם ע"ב] הנק' ברוך כו'.

Et c'est là le sens de « Mâle et femelle, Il les créa » : le masculin (dechar), le Nom Mah, et la femelle (Noukva), le Nom Ban ; puis « Il les bénit » : le fait d'attirer vers le bas la 'Hokhma (sagesse), le Nom Av, appelé « béni » (baruch), etc.

10 והנה ידוע שגילוי אור א"ס דעתיקא קדישא הוא בבחינת החכמה דאצי' להיותה בתכלית הבטול. והנה עתיק הוא על דרך משל בחינת תענוג כו'.

Or, il est connu que la révélation de la Lumière infinie (Or Ein Sof) d'Atika Kadisha (l'Ancien Saint) se trouve au niveau de la 'Hokhma (sagesse) du Monde d'Atsilout (Émanation), car celle-ci est dans un bitoul (annulation de soi) absolu. Et Atik correspond, par analogie, au niveau du plaisir, etc.

וכמו שאנו רואים גם כן שגילוי התענוג הוא בחכמה כאשר יגיע לו השכלה חדשה מהמשכיל שזהו ענין גילוי החכמה ממקורה אז יתענג ענג נפלא כו'

Comme nous le constatons également, le plaisir se révèle dans la 'Hokhma : lorsqu'une nouvelle compréhension lui vient de l'intellect — ce qui constitue la révélation de la 'Hokhma à partir de sa source —, il éprouve alors un plaisir merveilleux, etc.

וכמו"כ [וכמו כן] גלוי אא"ס [אור אין סוף] ע"י [עתיק יומין] וא"א הוא בבחינת חכמה דאצי' שהוא שם ע"ב [שם ע"ב].

De même, la révélation de la Lumière infinie (Or Ein Sof) par Atik Yomin et Arich Anpin se trouve au niveau de la 'Hokhma du Monde d'Atsilout, qui correspond au Nom Av.

ולכך נק' שם ע"ב [שם ע"ב] אהבה בתענוגים להיות שהוא גלוי תענוג עליון וזהו אהבה בתענוגים דייקא כו'.

C'est pourquoi le Nom Av est appelé « amour dans les délices » : il s'agit de la révélation du plaisir supérieur. Et c'est [pourquoi il s'agit de] « l'amour dans les délices » précisément, etc.

11 וזהו חכלילי עינים מיינ. וארז"ל [ואמרו רבותינו זכרונם לברכה] חכלילי כל חך הטועם אומר לי לי. וי"ל [ויש לומר] כפל הלשון לי לי.

Et voilà [le sens de] « Chachlili einayim mi-yayin » (« Ses yeux sont rouges de vin »). Et nos Sages, de mémoire bénie, ont dit : « Chachlili : tout palais (chech) qui goûte dit : « Pour moi (li), pour moi (li). » Il faut maintenant comprendre pourquoi l'expression « pour moi, pour moi » est redoublée.

אך הענין הוא שזהו ענין ב' עליות של ב' בחינות אה"ר [אהבה רבה] ואה"ע [ואהבת עולם] מ"ה [שם מ"ה] וב"ן [ושם ב"ן] בע"י [בעתיק יומין] וא"א כנ"ל מפני שהן עולים בבחינת שם ע"ב [שם ע"ב] ששם גילוי עתיק ואריך כו'.

Mais voici le sujet: il s'agit des deux ascensions des deux niveaux, ahavah rabbah [amour immense] et ahavas olam [amour éternel], Mah et Ban, dans les niveaux d'Atik Yomin et d'Arich Anpin, comme mentionné plus haut; car ils s'élèvent au niveau du Nom Av, où se révèlent Atik et Arich, etc.

12 וזהו ח"ך הטועם אומר לי לי פירוש ח"ך הטועם הוא בחינת חכמה דאצי' שנק' ח"ך שם מ"ה [שם מ"ה] והוא בחינת טעמים שהם בשם ע"ב [שם ע"ב]

Et voici [le sens de] «Le palais qui goûte dit : “Pour moi, pour moi”» : l'explication est que «le palais qui goûte» désigne le niveau de 'Hokhma (sagesse) du Monde d'Atsilout (Émanation), appelée «palais» — le Nom Mah — et le niveau des te'amim («goûts»), qui relèvent du Nom Av.

כנודע שיש ד' בחי' טנת"א [טעמים נקודות תגין אותיות] כנגד ד' שמות ע"ב [שם ע"ב] ס"ג [שם ס"ג] מ"ה [שם מ"ה] ב"ן [שם ב"ן] וחכמה דאצי' היא בחינת ח"ך הטועם היינו בחינת טעמים.

Comme on le sait, il existe quatre niveaux — les te'amim, les nekudos, les tagin et les osiyos (accents de cantillation, points-voyelles, couronnes et lettres) — qui correspondent aux quatre Noms Av, Sag, Mah et Ban. Et la 'Hokhma d'Atsilout est le niveau du «palais qui goûte», c'est-à-dire le niveau des te'amim.

וכמו עד"מ כאשר יטעום האדם איזה מאכל הנערב ומתוק מתענג מזה כמו"כ [כמו כן] בבחי' טעמים דחכמה יש שם גילוי עתיק כו'.

De même que, à titre d'analogie, lorsqu'une personne goûte un mets agréable et sucré, elle en éprouve du plaisir, ainsi, dans le niveau des te'amim de la 'Hokhma, se trouve la révélation d'Atik [le plaisir sublime], etc.

וזהו ח"ך הטועם בחי' ע"ב [שם ע"ב] חכמה אומר לי לי הוא בחי' עליות אה"ר [אהבה רבה] ואה"ע [ואהבת עולם].

Et voici [le sens de] «le palais qui goûte» — le niveau d'Av, la 'Hokhma — «dit : “Pour moi, pour moi”» : cela désigne le niveau des élévations d'ahavah rabbah [grand amour] et d'ahavas olam [amour éternel].

13 והנה חכלילי עינים הם מיין. כי הנה ע"י שנכנס יין יינה של תורה יצא סוד.

À présent, les yeux rouges (chachlili einayim) sont « du vin ». Car, lorsque « le vin entre » — le vin de la Torah —, « un secret sort ».

פ"י סוד היינו אה"ר [אהבה רבה] המסותרת שתצא מהעלם אל הגילוי להיות התלבשות אה"ר [אהבה רבה] מ"ה [שם מ"ה] באה"ע [באהבת עולם] ב"ן [שם ב"ן]. ועי"ז שניהם עולים ונכללים בחכמה. וזהו חכלילי כו' מיין.

Le sens du « secret », c'est l'ahavah rabbah [grand amour] dissimulée, qui doit sortir de la dissimulation pour se révéler, afin que l'ahavah rabbah, Mah, s'investisse dans l'ahavas olam [amour éternel], Ban. Par cela, ces deux amours s'élèvent et sont incluses dans 'Hokhma (sagesse). Et c'est [le sens de] « Chachlili », etc., « du vin ».

פ"י מה שחיר הטועם אומר לי לי העלייה דמ"ה [דשם מ"ה] וב"ן [ושם ב"ן] בע"ב [בשם ע"ב] זהו מיין שע"י שנכנס יינה ש"ת [של תורה] יצא סוד התלבשות מ"ה [שם מ"ה] בב"ן [בשם ב"ן] ועי"ז מעוררים שם ע"ב [שם ע"ב] להיות חיר הטועם כו'.

Autrement dit, ce que dit « le palais qui goûte » — « À moi, à moi » —, à savoir l'élévation de Mah et de Ban dans Av, c'est « du vin » : car, par l'entrée du vin de la Torah, « un secret sort », l'investissement de Mah dans Ban ; et par cela, ils éveillent le Nom Av afin qu'il soit « le palais qui goûte », etc.

14 והנה בחי גילוי זה דשם ע"ב [שם ע"ב] הוא בשבת שהוא ענין מוחין דאבא. והיינו גילוי והמשכת ענג העליון בחי עתיקא קדישא בבחי החכמה.

Or, le niveau de cette révélation du Nom Av se manifeste à Chabbat, qui correspond aux mo'hin d'Abba, c'est-à-dire de 'Hokhma (sagesse). Autrement dit, le plaisir supérieur, le niveau d'Atika Kadisha [l'Ancien saint], se révèle et descend dans le niveau de 'Hokhma.

וכמ"ש וקראת לשבת ענג להמשיך ולקרוא הענג בחכמה כו'. וכמ"ש במ"א ע"פ מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] כל האומר ויכלו בשבת כאלו נעשה שותף להקב"ה במעשה בראשית כו'.

Comme il est écrit : « Tu appelleras le Chabbat délice » — faire descendre le délice et l'appeler dans 'Hokhma, etc. Et comme il est écrit ailleurs, au sujet de l'enseignement de nos Sages, de mémoire bénie : « Quiconque récite Vayechulu à Chabbat, c'est comme s'il était devenu partenaire du Saint béni soit-Il dans l'œuvre de la création », etc.

וזהו ג"כ כל כוונת האכילה בשבת להמשיך בחי' עתיק בחכמה כו'. אך הנה ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] מי שטרח בע"ש [בערב שבת] יאכל בשבת.

C'est également là toute l'intention du repas de Chabbat : faire descendre le niveau d'Atik dans 'Hokhma, etc. Cependant, nos Sages, de mémoire bénie, ont enseigné : « Celui qui a peiné la veille de Chabbat mangera à Chabbat. »

וזהו חכלילי עינים כו'. פי' כי יש ב' בחי' בעינים הא' האדמומית וזההרורית שבעינים. והב' חורין דעינא.

Et c'est cela [le sens de] « Chachlili einayim » (« yeux rouges »), etc. Explication : les yeux comportent deux aspects : le premier est la rougeur et l'éclat des yeux ; le second, le blanc de l'œil.

15 והנה ענין האדמומית הוא בחי' ההתלהבו' ורשפי אש לאסתכלא ביקרא דמלכא כמ"ש הסבי עיניך מנגדי כו' דאינון מוקדין ליה בשלהובין דרחימותא כנודע.

À présent, la rougeur correspond au niveau de l'ardeur et des flammes de feu, qui consiste à « contempler la gloire du Roi », comme il est écrit : « Détourne tes yeux de moi », etc., car ils Le mettent en feu par des flammes d'amour, comme on le sait.

וכמו"כ [וכמו כן] הנה מבואר באדרא רבה כד ז"א מסתכל במצחא דאריך מקבל ש"ע [ש"ע (370)] נהורין ובפנים ק"נ נהורין כמה שכתוב כי יקרא ק"ן צפור לפניך כו'.

De même, il est expliqué dans l'Idra Rabba que, lorsque Zeir Anpin (les attributs émotionnels) contemple le front d'Arich [Anpin], il reçoit 370 lumières, et que, dans le visage (panim), il reçoit 150 lumières, comme il est écrit : « Si un nid d'oiseau (kan, dont les lettres valent 150) se présente devant toi (lefanecha) », etc.

והענין דהנה א"א שהוא הכתר הוא בחי' התחתונה שבמאציל וז"א הוא מקור לעלמין דבי"ע שלכך ז"א נקי עולם כמ"ש עולם חסד יבנה כו'.

Le point est qu'Arich Anpin, qui est Kéter (la Couronne), constitue le niveau le plus bas de l'Émanateur, et que Zeir Anpin est la source des mondes de Béria, Yetsira et Assiya ; c'est pourquoi Zeir Anpin est appelé « monde » (olam), comme il est écrit : « Le monde (olam) est bâti par la bonté », etc.

ולכך הז"א מתלהב ליכלל למעלה באו"ס [באור אין סוף] בחי' א"א כו' (וכן עבודת האדם למטה לאסתכלא ביקרא דמלכא עיני תמיד אל ה' והיינו ההתלהבות ממטלמ"ע [ממטה למעלה] שהוא ע"י העינים דוקא)

C'est pourquoi Zeir Anpin brûle du désir d'être inclus en haut dans la Lumière infinie (Or Ein Sof), au niveau d'Arich Anpin, etc. (De même, le service de l'homme ici-bas consiste à « contempler la gloire du Roi » : « Mes yeux sont toujours tournés vers Havaya » ; c'est-à-dire que l'ardeur s'élève d'en bas vers le haut, et passe précisément par les yeux.)

והיינו האדמומית שבעינים שמורה על ענין ההתלהבות ורשפי אש כו'. וע"י ההסתכלות ז"א בבחי' התלהבות נמשך אח"כ השפע מא"א [מאריך אנפין] לז"א.

Telle est la rougeur des yeux, qui indique l'ardeur et les flammes de feu, etc. Et, grâce au regard de Zeir Anpin dans un état d'ardeur, le flux est ensuite attiré d'Arich Anpin vers Zeir Anpin.

וכמ"ש עין ה' אל יראיו כו' (והיינו מפני שהקדים תחלה עיני תמיד אל ה' והוא התלהבות ממטלמ"ע [ממטה למעלה]. וזהו מי שטרח בערב שבת כו'. ע"י נמשך אח"כ אור השפע מלמעלה למטה להיות עין ה' כו').

Comme il est écrit : « L'œil de Havaya est tourné vers ceux qui Le craignent », etc. (Cela s'explique par le fait qu'il a d'abord commencé par : « Mes yeux sont toujours tournés vers Havaya », ce qui est l'ardeur qui s'élève d'en bas vers le haut. Et c'est là « Celui qui a peiné à la veille de Chabbat », etc. Par cela, la lumière du flux est ensuite attirée d'en haut vers le bas, afin qu'il y ait « l'œil de Havaya », etc.)

וזהו ענין ש"ע [ש"ע (370)] נהורין או ק"ן נהורין דמקבל ז"א מא"א [מאריך אנפין] היינו השפע מלמעלה כו' שהוא בחי' עינא דאיהו חוור כמ"ש באד"ר [באדרא רבא] (דקכ"ט ב' ובדף קל"ו ב') ואתסחן בחד חוורא דעינא טבא כו'.

Tel est donc le sens des 370 lumières ou des 150 lumières que Zeir Anpin reçoit d'Arich Anpin, c'est-à-dire du flux venant d'en haut, etc., qui correspond au niveau de l'œil blanc, comme il est écrit dans l'Idra Rabba (folio 129b et folio 136b) : « Et ils sont lavés dans l'unique blancheur du bon œil », etc.

והנה הראיה היא בחי' חיצוניות משא"כ שארי כחות כמו כח החכמה או המדות כו'

Or, la vision relève de la dimension extérieure ('hitsoniyout), contrairement aux autres facultés, telles que le pouvoir de la sagesse ('Hokhma) ou les attributs émotionnels (midot), etc.

והענין כי להיות מסתכל במצחא דא"א ולקבל אח"כ גילוי האור משם א"א לקבל רק ע"י ראייה שהיא מבחוץ שאינה נכנסת לפנים.

La raison en est la suivante : puisque [Zeir Anpin (les attributs émotionnels)] contemple le front d'Arich Anpin et reçoit ensuite de là la révélation de la lumière, il ne peut la recevoir que par la vue, qui vient de l'extérieur et ne pénètre pas à l'intérieur.

16 ולכן שינים הנה השינים מבררים כו'. והוא בחי' עבור בבטן אימא כמשל מדות שבשכל לראות בעין השכל מהות המדות ולדקדק ולפשפש בהן אם יש בהן תערובת כו'. וזהו בבטן אימא כו'.

« Et blancheur des dents » : les dents, en effet, opèrent un raffinement, etc. C'est le niveau de la gestation (ibbour) dans le sein d'Imma (Bina, compréhension), comme dans l'analogie des attributs émotionnels (midot) au sein de l'intellect : voir avec l'œil de l'intellect l'essence des attributs émotionnels, les examiner et les scruter [pour voir] s'il s'y trouve un quelconque mélange, etc. Et c'est cela, « dans le sein d'Imma », etc.

17 ולמעלה בז"א תלת כלילין גו תלת כו' ומה שנתברר נעשה אצ"י ואלקות והפסולת נדחה לחוץ כו' וכן עד רום המעלות כו'

Et au-dessus, dans Zeir Anpin (les attributs émotionnels), [il y a] « trois inclus dans trois », etc. ; ce qui a été raffiné devient le Monde d'Atsilout (Émanation) et la divinité, tandis que les déchets sont repoussés vers l'extérieur, etc. Et ainsi de suite, jusqu'aux plus hauts degrés, etc.

ואח"כ נעשה הגדלה בחלב שלאחר הלידה והגדלה זו שנמשך אור וחיות שיהיו המדות מאירים וברורים כו'.

Et ensuite, une croissance se produit grâce au lait qui vient après la naissance ; cette croissance consiste en ce que la lumière et la force vitale sont attirées vers le bas, afin que les attributs émotionnels (midot) soient lumineux et clairs, etc.

18 וזהו ולכן שינים שהשינים עצמם נעשים לבנים מכח החלב שבשעת הבירור עדיין אינם לבנים מאחר שעוסק לראות ולפשפש כו'.

Et voici [le sens de] « et aux dents blanches » : les dents elles-mêmes deviennent blanches grâce au lait ; car, au moment du raffinement, elles ne sont pas encore blanches, puisqu'on s'occupe de regarder et de scruter, etc.

והוא בחינת קטנות משא"כ לכן שינים שנעשו לבנים ומאירים כו'. שיש בירור אחר בירור כו'

Et c'est le niveau de katnus (petitesse), ce qui n'est pas le cas pour «les dents blanches», [où les dents] sont devenues blanches et lumineuses, etc. ; car il y a un raffinement après un raffinement, etc.

והכל הוא ע"י פותח את ידיך הוא בחי' י"ג ת"ד [תיקוני דיקנא] שהם יודי"ן ווי"ן שערות וגומות שאבא יונק ממזל הח' נוצר אותיות רצון כו'

Et tout cela se fait par «Tu ouvres Ta main (yadecha)» : c'est le niveau des treize tikkunim (parures) de la barbe, qui sont des yuds et des vavs, des cheveux et des follicules ; car Abba ('Hokhma, sagesse) puise au huitième mazal, notzer, [dont] les lettres [sont celles de] ratzon (volonté), etc.

ועי"ז נעשה רצון גם לכל חי כו' והוא ע"י התו' [התורה] אבא שממשיך אור אבא על נפשו ואבא יונק ממזל הח' כנ"ל ומתגלה בתוכה רצון שלמעלה מעלה כו'

Et par cela, la volonté est aussi suscitée «pour tout être vivant», etc. Et cela se fait par la Torah, Abba : on attire la lumière d'Abba sur son âme ; Abba puise au huitième mazal, comme mentionné ci-dessus, et une volonté d'une origine très élevée se révèle en elle, etc.

ומשל יודי"ן ווי"ן כי היו"ד הוא צמצום האור בעור הפנים המכסה ואינו יוצא אלא דרך גומא. והוא"ו הוא המשכת השערות כו' וד"ל [ודי למבין]:

Et voici l'image des yuds et des vavs : le yud est le tsimtsoum (contraction) de la lumière dans la peau du visage, qui la recouvre [la lumière], de sorte qu'elle ne sort que par un follicule ; et le vav est le prolongement des cheveux, etc. Cela suffit à qui comprend.

LikuteiTorah.com
LA PARACHA 'HASSIDIQUE

À propos de cette édition

Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY-NC 4.0.

Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Synagogues, écoles et projets à but non lucratif peuvent la copier, l'imprimer et la partager librement, et demander des dons pour couvrir les frais d'impression ; elle ne peut jamais être vendue. Citez Kehot Publication Society et likuteitorah.com. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/torah-ohr/vayechi/5/

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak